

Nieuwe differentiatie in Nederland:

De RCS–prosthodontist

Ons land is een nieuwe differentiatie rijker: de RCS-prosthodontist. Recent is in de ALV van de Nederlandse Vereniging voor Gnathologie en Prothetische Tandheelkunde (NVGPT) de laatste stap genomen voor het erkennen van deze differentiatie. Dit is de derde differentiatie van de vereniging naast de gnathologie en de maxillofaciale prothetiek.

De specialisatie prosthodontics is in een aantal landen al een bekend fenomeen, zoals in Zwitserland, Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten, Australië, Nieuw Zeeland, Hong Kong en Zweden. Ook in Nederland is nu ook een internationaal erkende differentiatie ingesteld door de NVGPT, naast de reeds bestaande differentiaties gnathologie en MFP.

Tandartsen die erkend willen worden als prosthodontist moeten, na de opleiding in Nederland te hebben afgerond, een examen afleggen bij The Royal College of Surgeons (RCS) in Edinburgh. De eerste Nederlandse prosthodontist is reeds een feit en in september van dit jaar zal een nieuwe lichter examen afleggen. Indien het examen met goed gevolg is afgerond, krijgt de kandidaat de titel 'Member in Prosthodontics of the Royal College of Surgeons' waarbij achter de naam Mpros RCSed gevoerd mag worden. Dit wordt voorafgegaan door een diploma uitreiking in Edinburgh. Daarna volgt in Nederland erkenning en registratie door de NVGPT.

'Specialist' RCS-prosthodontist.

Binnen de NVGPT werd de laatste jaren al vaker gesproken over de mogelijkheid om een post-initiële opleiding in de restauratieve-prothetische tandheelkunde te starten. Het initiatief werd met veel enthousiasme opgepakt door de hoogleraren Gert Meijer (UMC Radboud), Daniël Wismeijer (ACTA) en Marco Cune (UMC Groningen). Zij stelden gezamenlijk een visiedocument op om te komen tot de differentiatie restauratieve-prothetische tandheelkunde. Het Royal College of Surgeons vormt een onderdeel van deze visie voor het afleggen van het examen in prosthodontics, de Engelse benaming voor restauratieve-prothetische tandheelkunde. Zou een tandarts dit examen behalen, dan kan hij of zij ingeschreven worden in het register van 'restauratief-prothetische tandartsen' van de vereniging. Intussen is besloten om de Engelse benaming voor dit specialisme te gebruiken en is de restauratief-prothetisch tandarts omgedoopt tot RCS-prosthodontist. In 2011 zijn de eerste 11 tandartsen toegelaten tot de opleiding onder leiding van

professor Marco Cune. De eerste kandidaat heeft in 2014 met succes het examen gehaald.

Wat is de Royal College of Surgeons?

In onder andere het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Canada, Australië/Nieuw Zeeland, Singapore en Hong Kong bestaan the (Royal) College's of Surgeons. Dit zijn de toetsende organen voor de in die landen erkende specialistenopleidingen in de geneeskunde en tandheelkunde. Na een specialistenopleiding bij een universiteit of academisch ziekenhuis kan de kandidaat zich melden bij een Royal College of Surgeons voor het afsluitend examen. Naast het examineren stelt de RCS eisen op en zorgt het voor controle van het gevolgde curriculum. Er wordt nauw samengewerkt tussen de verschillende College's en een aantal examens worden gezamenlijk afgenomen.

Sinds 1505

Het Royal College of Surgeons in Edinburgh is in 1505 opgericht en verzorgt het curriculum en examinering van vele medische en tandheelkundige specialisten. Dit College realiseert voor de tandheelkundige specialisten erkenning (membership of fellowship) →

in onder andere prosthodontics, parodontologie, endodontologie, kindertandheelkunde, special care dentistry (bijzondere zorggroepen), orthodontie en de kaakchirurgie. Daarnaast worden er diploma's uitgereikt voor opleidingen zoals de implantologie. Het Royal College of Surgeons of Edinburgh organiseert voor elke specialisme per jaar meerdere examenmogelijkheden op verschillende locaties. De meest voor de hand liggende locatie is natuurlijk Edinburgh, maar verschillende examens kunnen ook in bijvoorbeeld Dubai, Hong Kong, Singapore, San Diego (VS) of Sydney worden afgelegd. In Nederland zijn 29 mensen member of fellow van de RCSed. Dit betreft onder andere orthodontisten, kaakchirurgen, kinderchirurgen en oncologisch chirurgen.

Hoe ziet de opleiding eruit?

De opleiding is, net zoals in het Verenigd Koninkrijk, een driejarige opleiding bestaande uit klinische training en theoretische scholing. Het klinisch gedeelte vullen de kandidaten, die op dit moment in opleiding zijn, op hun eigen werkplek in (bijvoorbeeld bij de opleiding tandheelkunde van Centrum voor Tandheelkunde en Mondzorgkunde van het UMC

Groningen). Er zijn ook opleidingslocaties in Leeuwarden, Zwolle en twee andere locaties in Groningen. Hier wordt ervaring opgedaan met de verschillende aspecten van de prosthodontics en moet een portofolio worden opgebouwd.

Portfolio opbouwen

Dit portofolio moet de verschillende aspecten van de 'removable and fixed prosthodontics' omvatten en bestaat uit alle gedurende de opleiding behandelde patiënten. Een portofolio omvat bijvoorbeeld volledige prothesepatiënten zowel met als zonder implantaten, uitgebreid kroon- en brugwerk al dan niet op implantaten, frameprothetiek, gebitslijtage, de volledige gebitsrehabilitatie en de esthetische tandheelkunde.

Een belangrijk vereiste van de RCS is dat er tevens genoeg patiënten opgenomen worden in het portofolio met een medisch-tandheelkundige interactie zoals amelogenesis imperfecta, oligodontie, schisis of een medische situatie die de behandeling bemoeilijkt, zoals intraveneus bisfosfaatgebruik of een gebrek aan speeksel. Naast het klinisch gedeelte bevat het portofolio het CV van de kandidaat en de gevolgde cursussen, congressen en stages.

Vaardigheden

Een aantal keren per jaar worden de RCS checklist en het portofolio met de lokale opleider doorlopen. Op deze checklist staan de verschillende items waaraan een RCS-prosthodontist moet voldoen om examen te mogen gaan doen.

Naast de typische prosthodontist-vaardigheden bevat deze lijst zaken als gnathologie, endodontologie, implantologie/chirurgie, radiologie, parodontologie en tandtechniek. De kandidaat moet op deze gebieden voldoende kennis en ervaring opdoen. Dit wordt gedaan door middel van stages bij gespecialiseerde centra of gespecialiseerde collega's.

Casusbespreking

Naast het klinisch gedeelte is er een theoretische deel dat bestaat uit zelfstudie, bijeenkomsten op de eigen locatie en maandelijkse bijeenkomsten met de gehele groep. Marco Cune en de lokale begeleiders hebben een literatuur portofolio opgebouwd dat de kandidaten aangeraden wordt te bestuderen. Dit portofolio bestaat uit handzame boeken over bijvoorbeeld implantologie, de volledige prothese en esthetische tandheelkunde, maar ook zaken als het beoordelen van wetenschappelijke literatuur en

het gebruik van statistiek. Verder is de belangrijkste wetenschappelijke literatuur op een groot aantal gebieden opgenomen.

Tijdens de maandelijkse groepsbijeenkomsten moet een kandidaat een onderwerp kiezen uit de literatuur en dit aan de hand van een wetenschappelijke publicatie bespreken en illustreren met een casus uit het eigen portofolio. Tijdens deze bijeenkomsten wordt in het Engels gesproken om elkaar beter voor te bereiden op de mondelinge examens.

Hoe ziet het examen eruit?

Op dit moment is professor Marco Cune van het UMC Groningen door het RCSed erkend als examinator in Nederland. Tandartsen worden via hem aangemeld voor het Schotse examen. Het examen wordt anoniem afgenomen en bestaat uit drie hoofdonderdelen: een schriftelijk deel met open en multiple choice-vragen, een mondeling examen in vier delen en het inleveren van vier volledig gedocumenteerde klinische casussen.

Het schriftelijk examen vindt op de eerste dag plaats en betreft één examen in de ochtend en in één in de middag. Het eerste examen richt zich met name op medisch-tandheelkundige interactie, het tweede examen is gericht op de prosthodontics. De onderwerpen die aan bod komen, gaan met name in op diagnose en behandelplanning van de restauratieve-prothetische tandheelkunde. Getoetste kennisgebieden zijn onder meer: anatomie, microbiologie, fysiologie, pathologie, tandheelkundige materialen en behandelingen, evidence-based werken, infectiepreventie en risicofactoren.

Op de tweede dag worden 's ochtends de eigen casussen besproken in een lang mondeling examen. De gekozen casussen moeten bestaan uit twee restauratieve-prothetische casussen en twee casussen met een multidisciplinaire behandelplanning, bijvoorbeeld gecombineerd met een medische interactie. Tijdens dit mondeling wordt ingegaan op de gekozen stra-

tegie en het kennisniveau wordt getoetst. 's Middags moet de kandidaat laten zien of hij/zij in staat is om in korte tijd een behandelplan te maken. Er worden vier complexe casussen uitgereikt (modellen, foto's, röntgenopnamen, anamnese). De kandidaat krijgt per casus een half uur de tijd om een behandelplan te maken en mag dit presenteren tijdens het mondeling, gevolgd door een discussie. Op de laatste dag volgt één lang mondeling. In dit mondeling kunnen de examinatoren elk aspect van het gekozen specialisme toetsen. Dit kan dus uiteenlopen van vragen over zirconium, Emax facings, de ICDAS cariës score, de diagnose en behandeling van gebitsslijtage tot en met het hoe en waarom van het maken van een 'copy denture' of hoe een kapotte steg te repareren.

De beoordeling is streng. Voor elk van de in totaal zeven examenonderdelen moet men een voldoende scoren. Haalt de kandidaat een onvoldoende dan betekent dit sowieso dat hij zakt. Als een kandidaat slaagt, dan ontvangt hij het Diploma of Membership in Prosthodontics van het RCS.

Onafhankelijk

Het grote voordeel van het Schotse instituut is dat het volledig onafhankelijk is en de Nederlandse kandidaten hier allemaal op dezelfde wijze worden getoetst. Dit betekent dat de Nederlandse opleidingen minimaal moeten opleiden tot het niveau van het instituut. Overigens biedt de European Prosthodontic Association (EPA) ook een examen aan in prosthodontics. Als het examen in Edinburgh wordt gehaald, kan de kandidaat de EPA-erkenning aanvragen zonder examen.

De NVGPT schat in dat er in Nederland alles bij elkaar plaats zou zijn voor zo'n vijftig RCS-prosthodontists, die zich kunnen toeleggen op complexe restauratief-prothetische problematiek.

Meer weten over de NVGPT?

Kijk op www.nvgpt.nl ♥

www.sdu.education

De congres- en cursusagenda voor de mondzorgprofessional